C/2025/1800

4.4.2025

P10_TA(2024)0041

Genetisk modificeret MON 810-majs

Europa-Parlamentets beslutning af 26. november 2024 om Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2024/1828 om forlængelse af tilladelsen til markedsføring af foderstoffer, der indeholder, består af og af fødevarer og foderstoffer, der er fremstillet af genetisk modificeret MON 810-majs, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003, og om ophævelse af Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1207 (2024/2840(RSP))

(C/2025/1800)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2024/1828 om forlængelse af tilladelsen til markedsføring af foderstoffer, der indeholder, består af og af fødevarer og foderstoffer, der er fremstillet af genetisk modificeret MON 810-majs, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003, og om ophævelse af Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1207 ([1])

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer ([2]), særlig artikel 11, stk. 3, og artikel 23, stk. 3,

— der henviser til afstemningen i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, jf. artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003, den 26. april 2024, som ikke mundede ud i en udtalelse, og til afstemningen i appeludvalget den 29. maj 2024, som heller ikke mundede ud i en udtalelse,

— der henviser til artikel 11 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser ([3]),

— der henviser til den udtalelse, der blev vedtaget af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) den 30. november 2023 og offentliggjort den 19. januar 2024 ([4]),

— der henviser til sine tidligere beslutninger, hvori det gør indsigelse mod godkendelse af genetisk modificerede organismer (»GMO'er«) ([5]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 115, stk. 2 og 3,

— der henviser til forslag til beslutning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed,

A. der henviser til, at Bayer Agriculture BV, med hjemsted i Belgien, den 6. oktober 2022 på vegne af Bayer CropScience LP, med hjemsted i USA, indgav en ansøgning til Kommissionen om forlængelse af gennemførelsesafgørelse 2013/649/EU ([6]) og gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1207 ([7]); der henviser til, at godkendelsesperioden for genetisk modificeret pollen fra genetisk modificeret MON 810-majs (»GM-majsen«) til anvendelse i fødevarer, der er omfattet af gennemførelsesafgørelse 2013/649/EU, i overensstemmelse med artikel 11, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1829/2003 automatisk er blevet forlænget, indtil der er truffet afgørelse om ansøgningen om forlængelse;

([1]) EUT L, 2024/1828, 4.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1828/oj.
([2]) EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
([3]) EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.
([4]) EFSA's Panel for Genetisk Modificerede Organismer, Scientific Opinion on Assessment of genetically modified maize MON 810 for renewal authorisation under Regulation (EF) nr. 1829/2003 (dossier GMFF-2022-9450), *EFSA Journal*, 2024, 22(1):8489, https//doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8716.
([5]) Parlamentet vedtog i sin ottende valgperiode 36 beslutninger og i sin niende valgperiode 38 beslutninger, hvori det gjorde indsigelse mod godkendelsen af GMO'er.
([6]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2013/649/EU) af 6. november 2013 om tilladelse til markedsføring af pollen fra MON 810-majs (MON-ØØ81Ø-6), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (EUT L 302 af 13.11.2013, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2013/649/oj).
([7]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1207 af 4. juli 2017 om forlængelse af tilladelsen til markedsføring af genetisk modificeret MON 810-majs (MON-ØØ81Ø-6), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (EUT L 173 af 6.7.2017, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2017/1207/oj).

B. der henviser til, at EFSA den 30. november 2023 vedtog en positiv udtalelse, som blev offentliggjort den 19. januar 2024;

C. der henviser til, at GM-majsen er blevet modificeret, så den danner insekticider (»Bt-toksiner«);

Uafklarede spørgsmål med hensyn til Bt-toksiner

D. der henviser til, at der i en række studier er observeret bivirkninger efter eksponering for Bt-toksiner, som kan påvirke det menneskelige immunsystem, og at nogle Bt-toksiner kan have adjuvansegenskaber ([8]), hvilket betyder, at de kan øge de allergifremkaldende egenskaber hos andre proteiner, som de kommer i kontakt med;

Bt-afgrøder: virkninger på organismer uden for målgruppen

E. der henviser til, at anvendelsen af genetisk modificerede Bt-afgrøder fører til, at organismer i og uden for målgruppen kontinuerligt eksponeres for Bt-toksiner, mens eksponeringen ved anvendelse af insekticider i modsætning hertil finder sted på sprøjtningstidspunktet og i et begrænset tidsrum derefter;

F. der henviser til, at antagelsen om, at Bt-toksiner har en enkelt målspecifik virkemåde, ikke længere kan betragtes som korrekt, og at virkninger på organismer uden for målgruppen ikke kan udelukkes; der henviser til rapporter om, at et stigende antal organismer uden for målgruppen påvirkes på mange måder; der henviser til, at der ifølge en nylig oversigt rapporteres om betydelige skadevirkninger af Bt-toksiner på mange »out-of-range«-arter (arter uden for målgruppen) i 39 fagfællebedømte publikationer ([9]);

Medlemsstaternes bemærkninger

G. der henviser til, at medlemsstaterne indgav mange kritiske bemærkninger til EFSA i løbet af høringsperioden på tre måneder ([10]), herunder at dataene om sammensætningen af GM-majs bør kontrolleres og analyseres på ny, at analysen bør opfylde de nuværende EFSA-krav om bl.a. ækvivalenstest, og at litteraturgennemgangen ikke inddrog undersøgelser af, hvad der videre sker med Cry1Ab i miljøet, eller af de potentielle virkninger af restkoncentrationer af Bt-afgrøder på organismer uden for målgruppen, hvilket er problematisk, fordi der er publikationer, som viser, at overførsel fra GM-majsfoder til husdyrgødning kan føre til eksponering af jordorganismer for Cry1Ab, og at dette kan medføre negative virkninger på jordorganismer med konsekvenser for biodiversitet og økosystemtjenester;

H. der henviser til, at det i forordning (EF) nr. 1829/2003 fastslås, at GM-fødevarer eller -foderstoffer ikke må have negative virkninger for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet, og at det pålægges Kommissionen at tage hensyn til relevante bestemmelser i EU-retten og andre legitime forhold af relevans for det pågældende tilfælde, når den udarbejder sin afgørelse; der henviser til, at sådanne legitime forhold bør omfatte Unionens forpligtelser i henhold til De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling og FN's konvention om biologisk mangfoldighed;

Mindskelse af afhængigheden af importeret foder

I. der henviser til, at en af erfaringerne fra covid-19-krisen og den igangværende krig i Ukraine er nødvendigheden af, at Unionen bringer afhængigheden af visse kritiske materialer til ophør; der henviser til, at Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, i opgavebeskrivelsen til den indstillede kommissær Christophe Hansen anmoder ham om at undersøge, hvordan man kan nedbringe importen af kritiske råvarer ([11]);

([8]) For en oversigt, se N. Rubio-Infante, L. Moreno-Fierros, »An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals«, *Journal of Applied Toxicology*, maj 2016, 36, 5, s. 630, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252.

([9]) A. Hilbeck, N. Defarge, T. Lebrecht, T. Bøhn, »Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design«, RAGES 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/wp-content/uploads/2023/12/RAGES_report-Insecticidal-Bt-plants.pdf. Se f.eks. A. Hilbeck, M. Otto, »Specificity and combinatorial effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment«, *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071.

([10]) https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/action/downloadSupplement?doi=10.2903%2Fj.efsa.2023.8011&file=efs28011-sup-0018-Annex_8.pdf.

([11]) https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en

Udemokratisk beslutningstagning

J. der henviser til, at afstemningen den 26. april 2024 i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, jf. artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003, ikke mundede ud i en udtalelse, hvilket betyder, at et kvalificeret flertal af medlemsstaterne ikke støttede godkendelsen; der henviser til, at afstemningen i appeludvalget den 29. maj 2024 heller ikke mundede ud i en udtalelse;

K. der henviser til, at Parlamentet i sin 8. valgperiode vedtog i alt 36 beslutninger, hvori der blev gjort indsigelse mod markedsføring af GMO'er til fødevarer og foderstoffer (33 beslutninger) og mod dyrkning af GMO'er i Unionen (tre beslutninger); der henviser til, at Parlamentet i sin 9. valgperiode vedtog 38 indsigelser mod markedsføring af GMO'er;

L. der henviser til, at Kommissionen – trods sin egen erkendelse af de demokratiske mangler, medlemsstaternes manglende støtte og Parlamentets indsigelser – fortsat giver tilladelse til GMO'er;

M. der henviser til, at der ikke kræves nogen ændring af lovgivningen, for at Kommissionen kan undlade at give tilladelse til GMO'er, når der ikke er tilslutning blandt et kvalificeret flertal af medlemsstaterne i appeludvalget ([12]);

N. der henviser til, at Kommissionen den 2. juli 2024 forlængede tilladelsen til markedsføring af GM-majsen;

1. mener, at gennemførelsesforordning (EU) 2024/1828 indebærer en overskridelse af de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1829/2003;

2. mener, at gennemførelsesafgørelse (EU) 2024/1828 ikke er i overensstemmelse med EU-retten, idet den ikke er forenelig med målet for forordning (EF) nr. 1829/2003, som i overensstemmelse med de generelle principper, der er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 ([13]), er at give et grundlag for at sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers liv og sundhed, af dyrs sundhed og velfærd, af miljøet og af forbrugernes interesser i relation til GM-fødevarer og -foderstoffer, samtidig med at det sikres, at det indre marked fungerer tilfredsstillende;

3. anmoder Kommissionen om at ophæve gennemførelsesforordning (EU) 2024/1828;

4. glæder sig over, at Kommissionen i en skrivelse af 11. september 2020 til medlemmerne endelig anerkendte behovet for at tage højde for bæredygtighed, når det gælder afgørelser om tilladelse til GMO'er ([14]); udtrykker imidlertid sin dybe skuffelse over, at Kommissionen siden da er fortsat med at give tilladelse til import af GMO'er til Unionen, selv om Parlamentet løbende har gjort indsigelse, og et flertal af medlemsstaterne har stemt imod;

5. opfordrer på ny indtrængende Kommissionen til at tage hensyn til Unionens forpligtelser i henhold til internationale aftaler såsom klimaaftalen fra Paris, FN's konvention om den biologiske mangfoldighed og FN's verdensmål for bæredygtig udvikling; gentager sin opfordring til, at udkast til gennemførelsesretsakter ledsages af en begrundelse, der forklarer, hvordan de overholder princippet om »ikke at gøre skade« ([15]);

6. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

([12]) Det fremgår af artikel 6, stk. 3, i forordning (EU) nr. 182/2011, at Kommissionen »kan«, og ikke »skal«, gå videre med godkendelsen, hvis der i appeludvalget ikke er et kvalificeret flertal blandt medlemsstaterne for godkendelse.

([13]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

([14]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

([15]) Europa-Parlamentets beslutning af 15. januar 2020 om den europæiske grønne pagt (EUT C 270 af 7.7.2021, s. 2), punkt 102.